

Nors vandens telkiniai – visų Lietuvos žmonių turtas, jų pakrantės neretai žmogui lieka nepasiekiamos. Nuo 2013 m. iki šiol patikrinti beveik 700 vandens telkinių. Per 30 pažeidėjų jau pašalino tvoras ir ėmė paisyti nustatytų pakrančių apsaugos juostų.



Lietuvoje yra apie 22 200 upių ir upelių, kurių bendras vagų ilgis sudaro apie 76,8 tūkst. km ir apie 2 850 ežerų, didesnių kaip 0,5 ha, kurių bendras plotas siekia 914 km². Vien upių pakrančių apytikris ilgis yra apie 154 tūkst. km.

Vandens telkiniai yra visų Lietuvos žmonių turtas, kuris, nepriklausomai nuo nuosavybės formos, turi tarnauti viešajam interesui ir visuomenės poreikiams. Žemės įstatymas įtvirtina

nuostatą, kad žemės savininkai ir kiti naudotojai privalo leisti kitiems asmenims prieiti prie paviršinio vandens telkinių nustatytomis pakrantės apsaugos juostomis, lankyti bendro naudojimo rekreacines teritorijas. Tai reiškia, kad vandens telkinių pakrantės turi būti laisvai prieinamos visuomenei.

Dėl neapgalvotos žemės reformos ir dėl ydingo teisinio reguliavimo kai kur vandens telkinių pakrantės buvo privatizuotos ir tapo neprieinamos.

Kai kurie žemės savininkai piktybiškai nesilaiko įstatymų numatyto reikalavimo neužtvirti pakrančių. Jeigu ne tvoromis, tai tankiais ar dygliuotais želdiniais ar šakų krūvomis trukdoma lankytojams laisvai praeiti pakrantėmis.

Jeigu pačios pakrantės neužtvertos, iki jų patekti vis tiek neįmanoma, nes grąžinant žemę parengti žemės reformos žemėtvarkos projektai nenumatė priėjimų prie vandens telkinių.

Kita problema – žemės sklypų nuosavybės dokumentų netikslumai (pvz., dokumentuose netiksliai įrašytos specialiosios sąlygos, abstrakčiai aprašomi juostų pločiai, nenurodomi konkretūs sklypų plotai ir juostų pločiai).

Regionų aplinkos apsaugos departamentų aplinkos apsaugos kontrolės pareigūnai per 2013 metus ir du šių metų mėnesius patikrino beveik 700 vandens telkinių pakrančių. 32 atvejais pažeidimus padarę asmenys jau pašalino jų padarinius.

Administracinių teisės pažeidimų kodeksas numato piliečiams įspėjimą arba 100–500 Lt baudą ir pareigūnams 300–1 000 Lt baudą. Pakartotinis tokio pažeidimo padarymas užtraukia piliečiams 200–1 000 Lt baudą ir pareigūnams 600–2 000 Lt baudą.

Užfiksavus pažeidimą skiriamas privalomas nurodymas jį pašalinti. Aplinkos apsaugos pareigūno privalomo nurodymo neįvykdymas laiku užtraukia 500–1 000 Lt baudą piliečiams, pareigūnams – 1 000–2 000 Lt baudą. Pakartotinio privalomo nurodymo neįvykdymas laiku užtraukia 1 000–2 000 Lt baudą piliečiams ir pareigūnams – 2 000–7 000 Lt arba nušalinimą nuo darbo (pareigų).

Aplinkos ministras Valentinas Mazuronis nuo gegužės 1 d. siūlo griežtinti atsakomybę už neleistiną piliečių teisės pasiekti vandens telkinius ribojimą ir įvesti „abonementinį mokestį“ tiems, kas nepaisys reikalavimo šalinti minėtas kliūtis.

Visuomenės informavimo skyrius

2014-03-05